

ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - СЛИВЕН ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ГУРКОВО”

гр.Гурково, ул.„Прохода” №1, тел. 04331/21-17, NC-FM/COC-059965

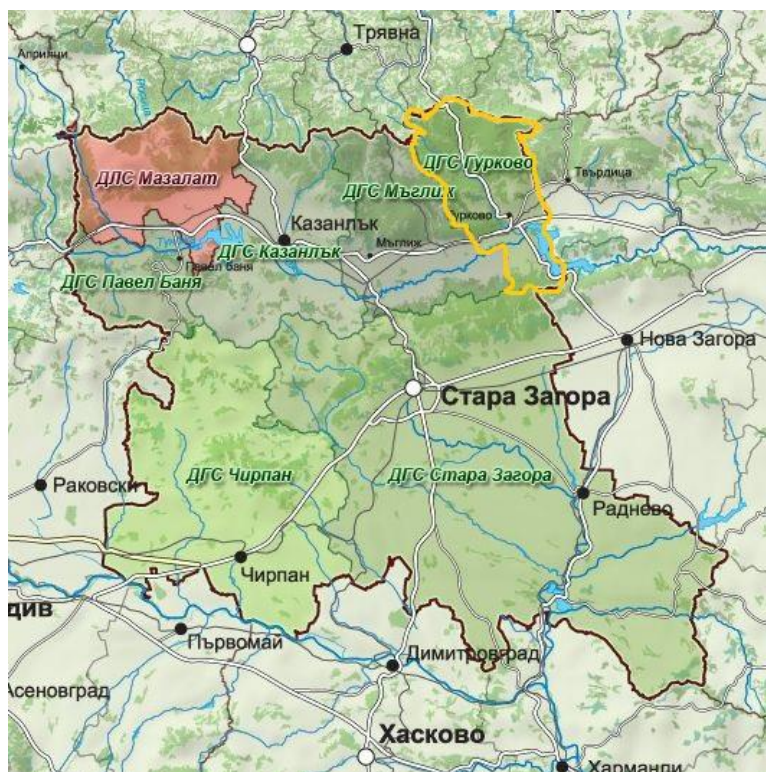
e-mail: dsggurkovo@uidp-sliven.com

Марката за отговорно
горско стопанство

РЕЗЮМЕ На ГСП от 2020 на ТП ДГС Гурково

Разположение на ТП „ДГС Гурково”

1. Основни цели при стопанисването на гората

Направлението на стопанисване на горските територии в района на дейност на държавно горско стопанство „Гурково” е в зависимост от групата гори, към които са причислени отделните насаждения и техните основни функции.

Горските територии са с различна собственост, като най - голям процент заемат териториите държавна собственост - 92.6 % от общата площ стопанството, следват общинска – 5.6% и на физически и юридически лица /ФЮЛ/ - 1.8 %.

Преобладаващата част от горските територии държавна собственост – 43,8 % от площта, попадат в гори със стопански функции, докато 56,2 % са със защитни и специални функции.

Горите със стопански функции са причислени към 15 броя стопански класове.

За горите със защитни и специални функции са определени условни стопански класове по същите критерии, както за горите със стопански функции, като стопанската дейност при тях (като дърводобива) е второстепенна цел.

Режимът на стопанисване на насажденията и голите горски площи от групата гори със защитни и специални функции ще има за цел непрекъснатото подобряване и увеличаване на тези функции.

В горите със стопански функции, стопанисването има за основна цел максимално производство на строителна дървесина с високи технически качества, като се използва максимално и най-рационално потенциалното плодородие на почвите на наличните месторастения, и се увеличат техните защитни, водоохранни, рекреационни и други специфични функции. Във връзка с това, насажденията са групирани в отделни стопански класове, при които са приети диференцирани цели на стопанисване и на производство при отделни турнуси на сеч.

Стопанските дейности в защитните гори и горите със специално предназначение, в зависимост от функционалната им принадлежност, без да се пренебрегват техните дърводобивни и средообразуващи функции, ще са подчинени преди всичко на:

- опазване на биологичното разнообразие;
- повишаване на водоохранната и водорегулиращата им роля;
- увеличаване на здравно-украсните и рекреационни качества на насажденията;
- производството на качествен и генетически гарантиран семенен материал за производство на фиданки от местни дървесни видове.

2. Същност и особености на държавно горско стопанство като организационна структура

Горскоадминистративно отношение ТП ДГС „Гурково“ се числи към „Югоизточно държавно предприятие“ ДП – Сливен и като такова осъществява функции на държавното предприятие в определения му обхват на дейност, включващ изпълнение на горкостопанския план за горските територии – държавна собственост, изпълнение на ловностопанския план и изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии – държавна собственост, предвидени в плановете за управление на защитени територии.

Функциите на ТП ДГС „Гурково“ включват още организирането и провеждането на мероприятия по защита на горските територии – държавна собственост, както и организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия. Предприятието в същото

време осъществява поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях, както и създаване на нови гори върху земеделски територии, организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост.

ТП ДГС „Гурково“ със седалище в гр. Гурково е създадено през 1936 г. С влизането в сила на Закона за горите от 2011 г. е териториално поделение към Югоизточно държавно предприятие (ЮИДП) – Сливен и е разположено в териториалният обхват за контрол на Регионална Дирекция по Горите – Стара Загора.

Общата площ на ТП ДГС Гурково е 24 454,0 ха, по вид територия с най - голяма площ са ДГТ - 22460.9 ха или 91.9 % от общата площ на стопанството, следват общинските ЗТ – 5.6 %, частни ГТ - 1.1% и др. На територията на стопанството има 34.2 ха гори по чл.83 от ЗГ, които не влизат в разчета на стопанството.

Лесистостта на стопанството възлиза на 69.6 %.

3. Физико - географска характеристика

Географско положение. Държавно горско стопанство " Гурково" заема част от южните склонове на Централна Стара планина и част от северните склонове на Сърнена Средна гора. Територията му се намира в североизточната част на Старозагорска област. На северозапад то граничи с ТП ДГС „Плачковци“, на север с ТП ДГС „Боляра – Велико Търново“ и ТП ДГС „Буйновци“, на изток с ТП ДГС „Твърдица“ и язовир „Жребчево“, на юг с ТП ДГС „Нова Загора“ и ТП ДГС „Стара Загора“, и на изток с ТП ДГС „Мъглиж“. ТП ДГС "Гурково" контролира, стопанисва и опазва горския фонд на територията на цялата Община Гурково, включваща град Гурково и селата Лява река и Пчелиново (с махалите Злати рът, Белювска, Стоката, Ханова лъка, Долна и Горна махала и Черняга), Димовци (с махалите Жълтопоп, Дворище и Брестова), Конаре и Паничерево и част от горските територии на Община Николаево, включващи гр. Николаево и селата Нова махала и Едрево. Лесистостта в региона варира от 42 % (за община Николаево) до 73 % (за община Гурково) .

Релеф. Горите на стопанството по форма неправилен многоъгълник с най-голяма дължина по диагонала северозапад-югоизток – 33.5 км и най-малка дължина в посока запад-изток – 6.5 кми средна ширина югозапад-североизток 19.8 км измерено по права въздушна линия. Територията на ТП ДГС „Гурково“ се разделя на три геоморфоложки района Старопланински, Средногорски и равнинен.

Старопланинския район има планински характер с подчертано вертикално разчленение. От централното било на Стара планина се спускат на юг, големи ясно изразени била. Това са билото служещо за граница между Държавните горски стопанства „Гурково“ и „Мъглиж“,

преминаващо през местностите „Скалата“, „Изселника“, Долни рът“, „Жерговец“ и завършващо в Подбалканската долина, друго било се спуска на юг-югоизток започвайки от м. „Лещовите извори“, преминава в посока м. „Бутея“ през местностите „Бабина чука“ и „Стрелбището“ и завършва с махала „Стоката“ и трето по-тясно изразено било спускащо се на юг от централното, като започва от местност „Бутурски чукар“, минава през местностите „Пчелинско хорище“, „Ождрен“ и „Мали буковец“ и завършва до р. Лазова на север от гр. Гурково.

Средногорския район на стопанството има хълмисто предпланински релеф. Най-ясно е изразено централното било на Сърнена Средна гора. Второстепенните била са заоблени и завършват на север в работните земи, снижавайки се постепенно с малък наклон.

Третият район равнинният е ясно очертан: на юг от стръмните склонове на Стара планина и на Север от полегатите склонове на Сърнена Средна гора. В него се издигат единични хълмове - „Черешака“ до с. Паничерево и „Дъждовника“ на север. По средата му протича р. Тунджа вливаща се в яз. „Жребчево“

Геоложки строеж и петрографски състав. Според тектонското райониране на страната, ТП ДГС „Гурково“ попада основно в две големи тектонски зони – на Източния Балкан и Средногорието.

Основните скали в района на стопанството са се образували през различни геоложки периоди – от архайската ера до кватернера. Те са както от интрузивен (южнобългарски и старопланински гранити), така и от метаморфен (кварцошисти, кристални шисти, гнайси) или седиментен (пясъчници, алеврити, глини, конгломерати, варовици, доломити, мергели) произход.

Характерно за разпространението на основните скали в района на стопанството е, че са разположени приблизително на ивици, с посока запад – изток, успоредни на централното било на Стара планина, с различна ширина.

Климатични условия. Според класификационната схема на Събев и Станев „Климатични райони на България и техният климат – 1963 година“, територията на ТП ДГС Гурково попада в две подобласти: 1) преходно-континентална подобласт и 2) умерено-континентална подобласт. В преходно-континенталната климатична подобласт част от стопанството попада в климатичния район на Източните задбалкански полета (350 – 500 м.н.в.). В Умерено-континенталната климатична подобласт се намира другата част от стопанството, това е Планински климатичен район – Среднопланинска част (1000 – 2000 м.н.в.)

Средната годишна температура на въздуха се движи от 10,7° С за ниските части до 7,7° С за високите му части (изчислена в съответствие с вертикалния температурен градиент). Най-ниската средна месечна температура е през януари – минус 2,5°С, а най-високата през юли

21,4°C. Абсолютната максимална температура е 40,5°C, а абсолютна минимална температура е минус 30,5°C

Почви. Разнообразието в петрографския състав и варирането на климатичните условия определя и почвеното разнообразие в района на ТП ДГС „Гурково“. Тук са установени почвите канелена горска обикновена, кафява горска ненаситена, кафява горска наситена и алувиална ненаситена. Влияние върху образуването им са оказали освен посочените два фактора и акумулативната дейност на водните течения и развитието на различните растителни формации. Алувиална почва с един подтип алувиална ненаситена заемаща 0.2 % от дървопроизводителната площ на стопанството, канелена горска почва с един подтип канелена горска обикновена – 49.4 % и най – разпространения тип в стопанството кафява горска почва – 50.4 % с два подтипа кафява горска ненаситена – 24.2 % и кафява горска наситена – 26.2 %.

Растителност. Според “Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България” от 1983 година, територията на ТП ДГС „Гурково“ попада в Тракийската (Т) горскорастителна област – подобласт Горна Тракия (ГТ), а във вертикално отношение – в следните пояси и подпояси:

- ***T-I Долен равнинно-хълмист и хълмисто предпланински пояс на дъбовите гори (0 – 700 м.н.в.)***
- ***T-I-1 Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0 – 700 м.н.в.)***
- ***T-I-2 Подпояс на равнинно хълмистите дъбови гори (0 - 500 м.н.в.)***
- ***T-I-3 Подпояс на хълмисто-препланинските смесени широколистни гори (500 – 700 м.н.в.)***
- ***T-II Среден Планински пояс на горите от бук и иглолистни (700 – 2000 м.н.в.)***
- ***T-II-1 Подпояс на нископланинските гори от горуни, бук и ела (700 – 1200 м.н.в.)***

Основните дървесни видове в ТП ДГС „Гурково“ са:

- Иглолистни – 19% (Черен бор – 9,4%, Бял бор – 6,8%, Смърч - 1,2%, Зелена дуглазка - 1,4%, Други иглолистни - 0,2%).
- Широколистни - 81% (Бук - 31,1%, Зимен дъб - 19,7%, Габър - 16,9%, Сребролистна липа – 1,5%, Благун – 1,8%, Цер – 2,0%, Акация – 1,6%, Келяв габър – 2,0%, Мъждрян – 2,0%, Други широколистни – 2,4%).

I – ви горскостопански участък „Лява река“ – носи името на с. Лява река, където

се намира и седалището му. Общата площ от 5103.2 ха, от която 5052.0 ха (99.0 %) залесена, 0.1 ха незалесена дървопроизводителна и 51.1 ха (1.0 %) недървопроизводителна. Включва отдели: 2-4; 10-13; 19-51; 85-88 вкл. И охранителни участъци от №1 до №3 вкл. Участъкът заема северозападната част на стопанството и се намира в землището на с. Лява река, с. Пчелиново и част от с. Димовци.

II – ри горскостопански участък „Прохода“ – седалището на участъка е в с. Пчелиново (махала Злати рът). Общата площ от 4837.1 ха, от която 4781.0 ха (98.9 %) залесена, 0.8 ха незалесена дървопроизводителна и 53.3 ха (1.1 %) недървопроизводителна. Включва отдели: 52-84; 89-100 вкл. И охранителни участъци от №4 до №6 вкл.

Участъкът заема северната част на стопанството и се намира в землището на с. Лява река, с. Пчелиново и част от гр. Гурково.

III – ти горскостопански участък „Сондите“ – седалището на участъка е в гр. Гурково. Общата площ от 3396.9 ха, от която 3228.5 ха (95.0 %) залесена, 4.2 ха (0.1 %) незалесена дървопроизводителна и 164.2 ха (4.9 %) недървопроизводителна. Включва отдели: 101-139 вкл. И охранителни участъци - №7 и №8. Участъкът заема северозападната част на стопанството и се намира в землището на гр. Гурково, с. Пчелиново и с. Конаре.

IV – ти горскостопански участък „Гурково“ – носи името на гр. Гурково, където се намира и седалището му. Общата площ от 6592.2 ха, от която 6299.7 ха (95.5 %) залесена, 15.8 ха незалесена дървопроизводителна и 276.7 ха (4.3 %) недървопроизводителна. Включва отдели: 1; 5; 6; 140-221 вкл. И охранителни участъци от №9 до №12 вкл. Участъкът заема централната част на стопанството, като границите му достигат от най-източните до най-западните части на стопанството. Участъкът попада в част от землищата на гр. Гурково, гр. Николаево, с. Пчелиново, с. Димовци, с. Нова махала и с. Конаре.

V – ти горскостопански участък „Средногорие“ – седалището на участъка е в гр. Гурково. Общата площ от 4524.6 ха, от която 4410.2 ха (97.5 %) залесена, 12.9 ха (0.3 %) незалесена дървопроизводителна и 101.5 ха (2.2 %) недървопроизводителна. Включва отдели: 7; 8; 222 - 292 вкл. И охранителни участъци №13 до №15 вкл. Участъкът заема южната и югоизточната част на стопанството и попада в землищата на гр. Гурково, с. Димовци, с. Конаре и целите землища на гр. Николаево, с. Едрево, с. Нова махала и с. Паничерево..

4. Икономически условия

Територията на стопанството се пресича от ж.п. линиите София - Бургас в направление изток-запад. Най-близката ж.п. гара е на територията на град Гурково, която е на два километра

от седалището на стопанството. Територията на ТП ДГС Гурково се пресича от множество автомобилни пътища, които имат съществено значение за дейността му, но пътната мрежа, собственост на стопанството е недостатъчна и в лошо състояние. Съществуващите автомобилни пътища /черни и стабилизирани/ изискват постоянен текущ ремонт.

Пощенски станции има във всички по-големи селища, а телефонни постове във всички населени места.

Наличните транспортни и съобщителни връзки благоприятстват правилното организиране, управление, стопанисване и опазване на горите в района на стопанството, за което допринасят в значителна степен и съвременните мобилни средства за комуникация. Осигурена е и постоянна интернет връзка.

Залесената площ ТП ДГС „Гурково“ към момента заема 97% от общата площ на стопанството, при средна за страната 30%, което оказва положително влияние върху дейността на предприятието, тъй като горите имат важно стопанско значение като:

- източник на строителна дървесина за нуждите на материалното производство;
- източник на дърва за огрев за задоволяване нуждите на местното население;
- пасищно-фуражна база за животновъдството, което позволява добива на голямо количество листников фураж, а от поляните и ливадите – сено;
- добив на значителни количества гъби, горски плодове, липов цвят, жълт кантарион, бъз, шипка, глог и други билки, което осигурява допълнителни доходи на голяма част от местното население;
- ловностопанското значение – горските местообитания благоприятстват развъждането на ценен дивеч (благороден елен, сърна, дива свиня, зайци и други) и създават добри условия за развитие на ловен туризъм, включително и международен ловен туризъм. Любителски риболов може да бъде практикуван в яз. „Жребчево” и в поречието на р. Тунджа.

Гореизложените дейности осигуряват не само работни места, но и съществени приходи на горското стопанство, местното население и държавата.

Освен стопанско значение горите имат и не по-малко важни други полезни функции:

- защитно-водоохранни и противоерозионни функции

В горите и горските земи на територията на ДГС „Гурково” са разположени няколко вододайни зони, които осигуряват питейната вода на населените места в района. Известна част от горите във водосборния басейн на яз. „Жребчево” са включени в технически проект за борба с ерозията и осигуряват нормалното функциониране на този инженерен обект с национално значение.

Горите да заемат централно място за постигане на екологична икономика и за да бъдат устойчиви ползите, които те могат да предоставят, същите трябва да се управляват по устойчив начин, включващ гарантиране на опазването на горите.

С провеждането на проектираните от ТП ДГС Гурково комплексни горскостопански мероприятия, с подобряването на охраната и контрола при стопанисването на горите ще се осигури нарастване на ролята им за динамичното развитие на икономиката на общината, социалното им значение, ще се подобряват и повишават техните специални функции.

Изготвил:.....п.....
/инж. К. Николов/

Директор:.....п.....
/инж. Иван Дончев/

П - Регламент (ЕС) 2016/679